

Veiklą pradėjo pirmoji Azerbaidžane lituanistinė mokykla: ją lankys ir lietuviškai norintys išmokti mažieji azerbaidžaniečiai

Azerbaidžanas - nedidelė valstybė Vakarų Azijoje, Pietų Kaukazo regione. Nors oficialiai lietuvių bendruomenė šalyje nėra įregistruota, sostinėje Baku susitinka ir bendrauja apie pusšimtis tautiečių. Spalio pabaigoje bendruomenėje nuvilnijo puiki žinia - veiklą pradėjo pirmoji šalyje lituanistinė mokykla. Mokyklos bendraikūrėja Irmantė Antulienė pasakoja, kad, paskelbus apie mokyklos įkūrimą, į ją savo vaikus užrašė ne tik šalyje gyvenantys lietuviai, bet ir lietuvių kalbai ir Lietuvai prijaunantys vietiniai gyventojai.

Ana Vengrovskaja

PASAULIOLIETUVIS.LT

Į Azerbaidžaną - diplomatiniais ar darbo reikalais

Apie 3000 kilometrų nuo Lietuvos nutolęs Azerbaidžanas niekada nebuvo tarp populiariausių lietuvių emigracijos krypčių. Tautiečių šalyje gyveno nuo XIX a., kai abi šalys buvo okupuotos Rusijos imperijos, o vėliau Sovietų Sąjungos. 1990 m. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, daugelis Azerbaidžano lietuvių grįžo į tėvynę.

Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, 2023 m. šalyje gyveno apie 80 lietuvių.

Dauguma jų atvyksta kaip diplomatai arba darbo reikalais. Dėl šių priežasčių į šalį su šeimomis atvyko ir dvi pirmosios Azerbaidžane lituanistinės mokyklos steigėjos – Giedrė Verollet dirba Lietuvos Respublikos ambasadoje Baku, o Irmantė Antulienė į šalį persikraustė sutuoktiniui gavus čia darbo pasiūlymą.

I. Antulienei Azerbaidžane labiausiai patinka saulėtos dienos ir pažinti tolimą kultūrą | Asmeninio archyvo nuotr.

„Mes puikiai gyvenome Lietuvoje, džiaugėmės gyvenimu ir netgi stebėdavomės, kodėl kiti žmonės emigruoja. Tada vyrui netikėtai pasiūlė kilti karjeros laiptais Bulgarijoje, o vėliau – ir Azerbaidžane. Mūsų reakcija iš pradžių buvo *tikrai ne*, mes gyvename gerai Lietuvoje, bet paskui pradėjome mąstyti, kad esame jauni, ir kodėl gi ne – pabandykime metams, jeigu nepatiks, grįšime į Lietuvą“, – apie prieš šešerius metus įvykusias gyvenimo permainas pasakoja I. Antulienė.

Bulgarijoje šeima praleido trejus metus, o vėliau persikėlė į Azerbaidžaną, kur gyvena jau trečius metus.

Azerbaidžane lietuvei labiausiai patinka dažnos saulėtos dienos ir galimybė

susipažinti su mažai kam pažįstamos šalies kultūra. Ji atvirauja, kad priprasti prie gan skirtingo vietinių mentaliteto prireikė laiko.

I. Antulienė su šeima Arzeibaidžane gyvena jau trečius metus | Asmeninio archyvo nuotr.

„Kultūra yra kitokia, žmonės žiūri į viską kitaip – reikėjo priprasti prie kitokio požiūrio. Kai vyksta kokie nors susitarimai dėl darbų, kartais neužtenka vieną kartą sutarti, reikia ir du, ir tris kartus priminti. Iš pradžių tai labai stebino, buvo sunku suprasti, kad viskas vyksta kitaip, nei esame įpratę. Visgi, kai priimi, kad čia tiesiog yra kitaip, tai supranti, kad visai įdomu yra šioje šalyje gyventi“, – mąsto lietuvė.

Mokyklos steigimą lėmė naujų šeimų su vaikais atvykimas

Viena iš lituanistinės mokyklos Baku įkūrėjų I. Antulienė pasakoja, kad mintis įkurti mokyklą sukosi jau kurį laiką – ją steigti ragino ir Lietuvos Respublikos ambasados Azerbaidžane atstovai. Vis dėlto anksčiau atrodė, kad šalyje gyvena per mažai mokyklą galėsiančių lankyti mažųjų lietuvių.

„Būnant užsienyje norisi turėti lietuvių bendruomenę ir daugiau lietuviškumo. Ambasados atstovai jau ir praeitais metais kalbino steigti mokyklą, bet atrodė, kad yra per mažai vaikučių, kad nėra tikslo steigti, nes vis tiek nesusirinks pakankamo skaičiaus lankančiųjų. O šiemet į Azerbaidžaną atvažiavo dar trys naujos šeimos ir visos su mokyklinio amžiaus vaikais.

Viena iš tų šeimų yra Giedrės (Verollet – aut. pastaba) šeima, kuri atvažiavo dirbti į ambasadą. Giedrė prasitarė, kad būtų labai smagu įkurti lietuvišką mokyklėlę, o aš atsakiau, kad noriai prisidėsiu. Tikrai labai smagu yra turėti bendruomenę ir svarbu, kad vaikai girdėtų kuo daugiau lietuvių kalbos. Taip su Giedre ir sutarėme – kad viena kitą palaikysime ir pabandysime įkurti mokyklą“, – lituanistinės mokymo įstaigos įkūrimo priešistorę pasakoja I. Antulienė.

Ji džiaugiasi, kad nors oficialios bendruomenės Azerbaidžane nėra, bet lietuviai mielai buriiasi, kartu mini šventes ir dalyvauja ambasados organizuojamuose renginiuose.

Lauks netikėti iššūkiai

Šiuo metu į lituanistinę mokyklą Baku tėvai užrašė 16 vaikučių. Jų amžius ir lietuvių kalbos mokėjimo lygis yra išties skirtingas – mokyklą lankys vaikai nuo 4 iki 13 metų, dalis jų iš Lietuvos atvyko neseniai, dalis gyvena čia keletą metų, bet lanko virtualias lituanistines mokyklas, o kai kurie neturi jokių giminystės ryšių su Lietuva ir kalbos visiškai nemoka.

„Mus labai nustebino, kai paskelbus, kad ruošiamės steigti mokyklėlę ir

organizuojame pirmą pažintinę pamokėlę, paaiškėjo, jog Baku yra ir daugiau lietuvių ar su Lietuva susijusių šeimų. Pavyzdžiui, yra Lietuvoje kadaise gyvenusių azerbaidžaniečių, kurie nori, kad jų vaikučiai šiek tiek prisiliestų prie lietuvių kalbos, išminktų žodžių“, – pasakoja I. Antulienė.

Lituanistinės mokyklos Baku mokiniai, tėveliai, mokytojos ir LR ambasadorius Azerbaidžane Kęstutis Vaškelevičius| LR ambasados Baku nuotr.

Mokyklos bendraikūrėja skaičiuoja, kad 10 į mokyklą užsirašiusių vaikų yra lietuviai, o 6 – azerbaidžaniečiai.

„Jų tėvai arba seneliai yra gyvenę Lietuvoje ir moka lietuvių kalbą, jie nori, kad vaikai pabūtų toje aplinkoje, girdėtų lietuvių kalbą. Viena šeima neturi jokių lietuviškų šaknų, bet mama labai gražiai kalba lietuviškai ir nori, kad ir vaikučiai pramoktų“, – sako mokytoja.

Pašnekovė pripažįsta, kad patirtis mokytojaujant Baku lituanistinėje mokykloje bus ištis įdomi ir nestigs iššūkių dėl skirtingo vaikų amžiaus ir lietuvių kalbos mokėjimo lygio.

„Turėsime įdomių iššūkių – iš pradžių galvojome, kad mokysime vaikus, kurie bent kiek moka ir vartoja lietuvių kalbą, o mūsų gretas papildys ir tokie vaikai, kurie

lietuvių kalbos yra mažai girdėję ir beveik nesupranta – tai bus labai įdomi patirtis.

Pagrindinis iššūkis bus būtent tas, kad mokyklą lankys labai įvairūs vaikai – yra ir visiškai lietuviškų šeimų, kuriose kalba yra vartojama kiekvieną dieną ir vaikai jos mokosi papildomai, yra ir mišrių šeimų, yra ir vaikučių, kurie visai kalbos nemoka. Bus įdomu“, – sako lietuvė.

Pirmoji pamoka lituanistinėje mokykloje Baku | LR ambasados Azerbaidžane nuotr.

Mokyklos steigėjos planuoja per pirmąsias pamokėles surasti geriausią mokymo būdą, tinkamą tokiai ypatingai situacijai.

„Kol kas planas yra pusę pamokėlės daryti atskirai pagal lygį, o kitą pusę – visiems kartu. Žiūrėsime, kaip mums sekasi, kaip pavyks sudominti vaikučius. Džiaugiamės, kad turime labai daug medžiagos, kitos lituanistinės mokyklėlės labai noriai dalinasi savo patirtimi. Iš valstybės taip pat yra galimybė gauti papildomos medžiagos ir knygų, taip pat yra net kelios šeimos, kurių močiutės lietuvių kalbos mokė Lietuvoje ir siūlosi padėti.

Pagalbos ir medžiagos yra daug, dabar reikia įgyti patirties ir po kelių pamokėlių

pažiūrėti, kada pavyksta sudominti vaikučius, kokias temas liesti, kas jiems įdomu, kas naudinga“, – planuoja I. Antulienė.

Pirmoji pamoka lituanistinėje mokykloje Baku | LR ambasados Azerbaidžane nuotr.

Pirma pamoka pirmojoje lituanistinėje mokykloje Azerbaidžane įvyko spalio 26 d. Pamokos metu vaikučiai ir jų tėveliai susipažino, sprendė kryžiažodžius, dėliojo lietuviškas dėliones, aptarė mokymosi procesą.

Pamokos Baku lituanistinėje mokykloje vyks kas antrą šeštadienį Lietuvos Respublikos ambasados Azerbaidžane patalpose.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.